סמייר חכם אליהו
2126789
בן שפיקה ויוסף
נולד ב- 29.11.1952
התגייס בפברואר 1971
שרת בגדוד הבוקעים הראשון - 51
נפל ב- 22.10.1973
בקרב על החרמון

Scanned with CamScanner

חבם אליהו,

אליהו (אלי, כדורי), בן שפיקה ויוסף, נולד ביום י"א בכסלו תש"י (29.11.1952) בחדרה. הוא למד בבית-הספר היסודי "הבונים" ברמות רמז ואחרי-כן המשיך בלימודיו בבית-הספר הריאלי העברי בחיפה. אליהו היה תלמיד טוב ואהוב על מוריו ועל חבריו. הוא הצטיין בכושר גופני מעולה, ושקד לטפחו עוד ועוד, לפיכך הרבה להתעמל ולטייל ברחבי הארץ. הוא אהב לשיר ואהב מאוד לצייר, והתכונן ללמוד בבית-הספר לאומנויות "בצלאל", לאחר שישתחרר מן השירות בצבא. אליהו היה חברותי, אוהב חברה ואוהב אדם. מאז ומתמיד הצטיין בחוש הומור והיה עליז ושמח. הוא היה גם טוב-לב ונדיב, מוכן תמיד לעזור לידיד ונענה לכל בקשה במאור פנים. כל מיודעיו זוכרים אותו כאדם אדיב ומנומס, עדין-נפש ונעים הליכות. מטבעו לא היה ברון ושמח תמיד בחלקו. הוא היה בן נאמן ומסור להוריו, דאג להם וחשב עליהם תמיד.

אליהו גויס לצה"ל בתחילת פברואר 1971 והתנדב לחטיבת "גולני". לאחר הטירונות השתלם בקורס מ"כים חי"ר. הוא היה חייל טוב, אחראי ומסור לתפקידו, ומפקדו סיפר עליו: "הייתה בו פשטות ודבקות למלא את שהוטל עליו, היה חבר טוב ונכון לעזור לכולם". הוא השתתף רבות בפעילות מבצעית והוענק לו "אות השירות המבצעי". תמיד הקפיד שלא להדאיג את הוריו והרבה לכתוב מכתבים הביתה. בימי שירותו ניהל יומן, שרשם בו את המאורעות שאירעו לו מדי יום ביומו. כשפרצה מלחמת יום-הכיפורים נשלחה יחידתו לחזית ברמת הגולן והשתתפה בקרבות נגד כוחות הסורים. בקרב שהתחולל ביום כ"ו בתשרי תשל"ד (22.10.1973) העפיל אליהו בראש חייליו שהסתערו על מוצב החרמון, נפגע באש צלף סורי ונפל בקרב. על גילוי אומץ-לב ואחוות לוחמים הוענק לו ציון לשבח מטעם אלוף הפיקוד, רפאל איתן. וזה תיאור המעשה: "במלחמת יום-הכיפורים שירת סמל-ראשון אליהו חכם ז"ל בגדוד, שהשתתף בקרבות בצפון. ביום 22 באוקטובר 1973, בעת הקרב על החרמון, קיבל הגדוד פקודה לרדת למטה ולנסות לתקוף מכיוון אחר. סמל-ראשון אליהו חכם ז"ל נשאר בשטח תחת אש אויב, כשהוא מטפל בפצועים ומעודדם. אחד הצלפים הסורים ירה בו והרגו. במעשה זה גילה סמל ראשון אליהו חכם ז"ל אומץ לב ואחוות לוחמים". אליהו הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין בחיפה. השאיר אחריו אב, אם, את ואחות. לאחר נופלו הועלה לדרגת סמל-ראשון.

במכתב תנחומים למשפחה השמולה כתב מפקדו: "בנכם שנפל בקרב, נלחם יחד עם חבריו, כפי שנלחם מי שיודע למען מה הוא נלחם - באומץ ובגבורה, במסירות ובהקרבה".

הוריו תרמו לוח זיכרון לבית-הכנסת בקרית שפרינצק בחיפה; גדוד "הבוקעים הראשון" של חטיבת "גולני" הוציא לאור חוברת בשם "לא המלים מדברות על המוות" לזכר חללי הגדוד, ואליהו בתוכם.

Scanned with CamScanner

פעילות החטיבה בתקופת שירותו

חטיבת גולני ערב מלחמת יום הכיפורים (אוקטובר 1973)
בחודשי החורף ובחודשי הקיץ של שנת 1973 חמשיכו חיילי חטיבת גולני בשגרת אימונים ובפעילות מבצעית. באפריל 1973 קיבל המודיעין הישראלי התרעות רבות על חיערכות חצבא המצרי למלחמה, שנועדה לפרוץ באמצע מאי 1973. גם הפעם העריכו ראש אמ"ן ועוזריו כי ה"סבירות למלחמה נמוכה". לעומתם חעריך ראש המוסד, כי קיים חשש סביר למלחמה. שר הבטחון וחרמטכ"ל לא קיבלו את הערכת אמ"ן, והורו להתכונן למלחמה במסגרת "כוננות כחול־לבן". חיילי המערך הסדיר של צה"ל ובכללם לוחמי גולני נכנסו לכוננות והחלו בפעולות שונות להיזוק כושר הלחימה וההגנה. בחודש אוגוסט 1973 בוטלה "כוננות כחול־לבן", הוחלט לקצר את משך השירות בצה"ל ובוצעו חילופים במטכ"ל ובפיקוד הבכיר. חטיבת גולני החלה בהכנות נמרצות לקראת כנס גדול בפארק הירקון בת"א, בו אמוזדים היו להשתתף כל יוצאי חטיבת גולני ב־25 שנות קיומה (1948–1973) כחטיבה סדירה ולוחמת. הכנס נקבע לחול המועד סוכות תשל"ד (10.10.73), והסמח"ט סא"ל רובקה אליעז ניצח בחודשים אוגוסט־ספטמבר 1973 על ההכנות לכנס.

שלב הבלימה בגיזרה הצפונית (6–7 באוקטובר 1973)
אלוף פיקוד הצפון, יצחק חופי, הערין, כי ה"מאמץ העיקרי" הסורי יהיה בגיזרת פתחת קונייטרה, ועל־כן השאיר את חטיבה 7 עם 105 טנקים מדגם צנטוריון כעתודה פיקחדית בשלושה ריכוזים גדודיים סביב נפח. בגיזרה הצפונית, עליה הגנו לוחמי גדוד "גדעון", היו אפוא 137 טנקים (105 של חטיבה 7 ו־32 מחטיבת "ברק"), ואילו בגיזרה הדרומית, עליה הגנו לוחמי גדוד הנח"ל המוצנח, היה גדוד טנקים מעורב, מפלוגות הטנקים של "סער" ו"סופה" של חטיבת "ברק", ולו 40 טנקים בלבד.
ההתקפה הסורית במלחמת יום הכיפודים החלה בסמוך לשעה 14.00 בהפגזה ארטילרית כבדה על כל המוצבים ובתקיפת מטוסים על מפקדות עורפיות ומחנות עורפיים. לאחר ריכוך אווירי וארטילרי ותחת חיפוי ארטילרי צמוד נעו צוותי־הקרב של דיביזיות החי"ר לעבר תעלת הנ"ט החפורה לאורך ה"קו הסגול" במטרה לבבוש את קו המוצבים ולהגיע בתוך שעות ספורות לגביש האורך מַסעדה–קונייטרה–רפיד. בגיזרה הצפונית נכשלו הסורים במשימתם. כוחותיהם חדרו אמנם מצפון לחרמונית ולבוקעתא, אך הם לא הצליחו לבסס מאחז כלשהו. הישגם היחיד עם פתיחת המלחמה היה כיבוש מוצב החרמון הישראלי.

Scanned with CamScanner

קרב ההבקעה בחזית הצפון (11 עד 24 באוקטובר 1973)

ב־11 באוקטובר 1973, בהמשך להתקפת־הנגד שהביאה את צה"ל לשליטה מלאה על כל רמת־הגולן (8 עד 10 באוקטובר 1973), פתחו כוחות פיקוד צפון בקרב הבקעה גדול לשטח סוריה. היה זה "מאמץ עיקרי" של צה"ל בחזית הצפון, שנועד לפתוח שלב חדש במלחמה וכפיית הפסקת־אש על סוריה. לאחר ריכוך אווירי וארטילרי כבד על הקו הסורי הקדמי בוצעה התקפה דו־אוגדתית מדורגת. ראשונה הבקיעה אוגדת רפאל איתן עם לוחמי חטיבת גולני ועם לוחמי חטיבה 7 בציר ג'ובתא־אל־ח'שב – מזרעת בית־ג'ן. מיד אחריה הבקיעה אוגדת דן לנר בגיזרת ח'ן־אֶרֶינְבֶּה, על הכביש הראשי (ציר "אמריקה") לכיוון דמשק.

קרב ההבקעה ארך יומיים (11–12 באוקטובר 1973), ובמהלכו הובקע המערך הסורי ונכבש שטח גדול עד קו מזרעת בית־ג'ן – תל־א־שמס – תל־ענתר – כוחות אוגדת איתן עמדו להמשיך בתנופה לעבר מערכי סעסע, וכוחות אוגדת לנר היו בתנועה לעבר מחנות כֶּנֶכֶר, אך המשך התקיפה בוטל בגלל הופעת כוח שריון עירקי באגף הדרומי של כוחותינו.

הופעת חילות המשלוח העירקים והירדנים בגיזרת תל־ענתר – כפתה על כוחותינו היערכות מחודשת. אוגדת לנר תוגברה בחטיבת השריון 205 בפיקוד יוסי פלד ונערכה לבלימת העירקים, שקיבלו סיוע אווירי וארטילרי סורי. ב־13 באוקטובר התפתח קרב יום ע"י כוחותינו, והכוח העירקי ספג אבידות כבדות. באותו יום הופסקה גם התקדמות אוגדת איתן לעומק השטח הסורי, וחיילי גולני נערכו עם כוחות שריון קטנים במקומות שולטים בגיזרת סעסע–מזרעת בית־ג'ן, לבלימת התקפות־נגד צפויות.

במשך שבוע ימים (14 עד 21 באוקטובר 1973) נערכו קרבות מקומיים בגזרות שונות של "המובלעת הסורית". כל התקפות־הנגד של הסורים (בגיזרת מזרעת בית־ג'ן) ושל העירקים והירדנים בדרום "המובלעת" נהדפו. יתרה מזאת, כוחות מאוגדת לנר הרחיבו את שליטתם ע"י כיבוש התילים עֲנַתַר ועלקיה, ואח"כ נכבשו שטחי־מפתח נוספים

להגנת "המובלעת", תל־א־שמס (12–14 באוקטובר 1973) ואום־בַּטְנה (19 באוקטובר 1973). חיילי גולני המשיכו להחזיק במזרעת בית־ג'ן, בגיזרת חֲדַר, בתל־אחמר, ובצומת חדר. גדוד הטירונים שהה בכפר חרפא בלב "המובלעת הסורית".

Scanned with CamScanner

"בדרך אל היעד" – קרב החרמון (22 באוקטובר 1973)

לוח הזמנים וסדר הפעולות והאירועים בקרב שניהלו לוחמי הטיבת גולני לשחרור מוצב החרמון היה: לאחר תדריך מפורט ביער מסעדה, ו"קבוצת־פקודות" למפקדים, חחל גדוד "הבוקעים הראשון" בטיפוס איטי ומייגע ככוח רגלי ממג'דל־שמס לכיוון "עיקול הטנק". ב־21 באוקטובר בשעה 21.00 החל הטור הממונע (הטנקים, הזחל"מים, הנגמ"שים וחדחפורים) לנוע דרך חניון האוטובוסים לאזור "רכבל תחתון" לכיוון "עיקול הטנק". בו־זמנית נעו לוחמי הסיירת במהירות דרך "הרכבל התחתון" לכיוון "אוכף 800". בשעה 2.00 בלילה החל הקרב: כוח החוד של הגדוד בפיקוד הסמג"ד ציון זיו, נתקל באש סורית עזה במחצית הדרך בין "עיקול הטנק" ו"גבעה 16". קצין הקישור הארטילרי נהרג, והסיוע הארטילרי הצמוד נפסק. חיילי פלוגה ג' ניסו להסתער ולאגף את הסורים (שהשתמשו באמצעים לראיית־לילה ובכוונות טלסקופיות), אך נהדפו וסבלו אבידות כבדות. החל תהליך ממושך של טיפול בפצועים ופינוי הנפגעים. באותה שעה משתלטת פלוגת הסיור על "רכבל תחתון" ו"אוכף 800" ללא קרב. בשעה 2.40 נעה הסיירת דרומה לטהור אזור המפתח של "רכבל עליון" כולל מוצב "המצוק". סמוך ל"רכבל עליון" נתקל כוח מפקד סיירת בבונקר סורי יורק אש.

מפקד הסיירת, סרן שמריהו ויניק, הגשים בהתנהגותו את הסיסמה "אחרי", הסתער ראשון אל עבר פתח הבונקר הסורי, אך נפגע ונהרג. גיל לוטן ניסה לחלצו ונהרג אף הוא. איתן החובש, שניסה לחלץ את השניים, נהרג. לוחמי הסיירת האחרים שיתקו באש רנ"טים את הבונקר, ו־6 סורים נהרגו. לאחר פינוי הפצועים והנפגעים חידשה הסיירת את ההסתערות, ולאחר קרב קשה ביותר נכבש אזור "הרכבל העליון" ו"המצוק". נסיון התקדמות של לוחמי הסיירת נבלם באש חזקה מאוד מהמדרון ומ"גבעה 16".

ב־22 באוקטובר בשעה 5.00 בבוקר, כקילומטר לפני "עיקול הטנק" נתקל הטור הממונע במוקשים על הדרך. בשעה שחיילי פלוגת ההנדסה ניסו לפרק את המוקשים, נפגע הדחפור הראשון בפגז נ"ט, והדחפור השני עלה על מוקש ונתקע. טנק שניסה לחלצו, עלה גם הוא על מוקש, והציר נחסם. כל מפקדי הטנקים נפגעו בזה אחר זה. חיילי הטור הממונע ירדו מן הזחל"מים ופתחו בהסתערות במעלה התלול. באותה שעה בערך – מדרום ל"גבעה 16" תוך כדי לחימה של צוותים, חוליות ובודדים בחיילים סורים שגילו התנגדות עזה ביותר, נפצעו המח"ט ומג"ד "הבוקעים הראשון", והפיקוד עבר לידי קצין האג"מ החטיבתי. היתה זו שעה מכריעה בקרב הקשה, כאשר שני הצדדים ניגעו בו־זמנית אל סף נקודת השבירה.

Scanned with CamScanner

מפת הקרב

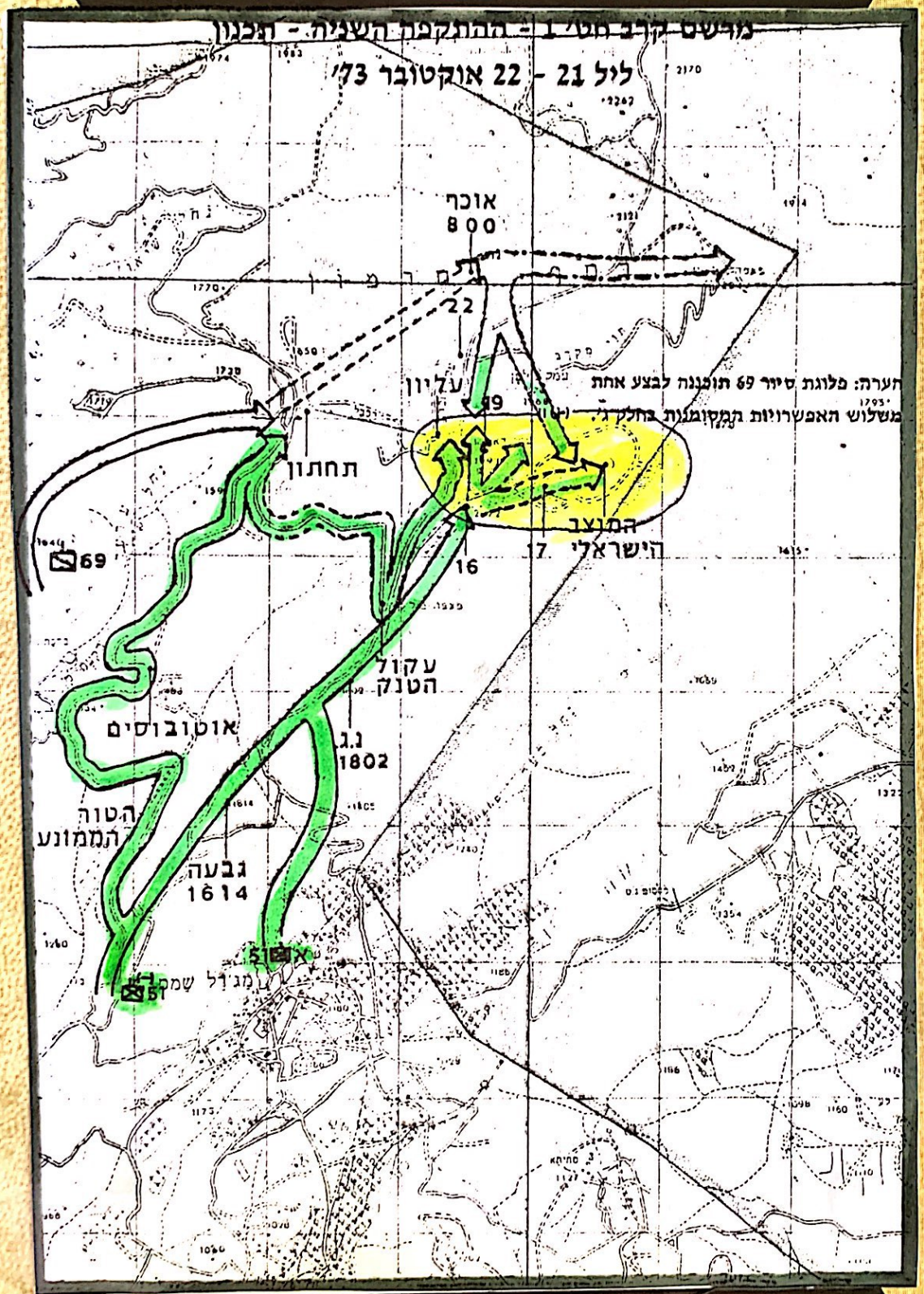

Scanned with CamScanner

קבוצת פקודות לפני העלייה לקרב

Scanned with CamScanner

בדרך אל היעד

בקרב

Scanned with CamScanner

פינוי נפגעים

Scanned with CamScanner

מוצב החרמון

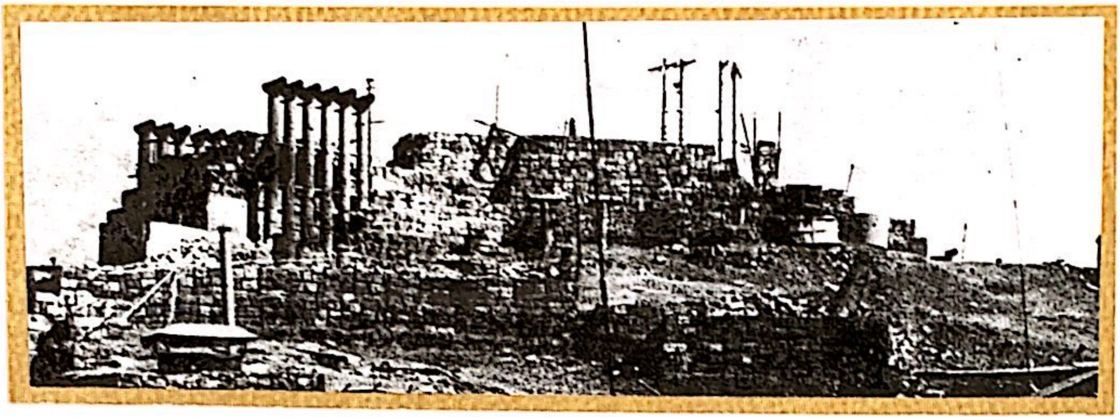

סודי
(לאחר מלוי)

יומן רדיו בתחנה

יומן זוני / בלתי זוני *

תאריך: 22.10

מערכת הרדיו: [illegible] 1

הזמן	אל	מאת	פרטי התקשורת
	?	?	כל [illegible]
	[illegible]	22	אנחנו [illegible]
			[illegible]
			[illegible]
		[illegible]	כל הכבוד [illegible]
		[illegible]	כל הכבוד [illegible]
	22	[illegible]	[illegible]
	[illegible]	34	כל הכבוד [illegible]
	[illegible]	22	[illegible]
			[illegible]
	22	[illegible]	[illegible]
	22	[illegible]	[illegible]
			[illegible]
			[illegible]
	[illegible]	22	[illegible]
			[illegible]
			[illegible]

משפחת חבס היקרה ,

חלפו שבתיים מאותה קשה במלחמת ישראל -"מלחמת יום הכפורים" בה נפל בנכם .

קשה אמנם בימים אלה להיות רחוק מהארץ, אך יתכן שחסרון המרחק והמאורעות

מקבה יתרון של פרספקטיבה . כמו כן ביתבת כאן האפשרות לראות במה עוסקים " אחרים "

מה ועל מה הם חושבים. ייתכן שזה מה שאיפשר לי להתגבר על קושי הכתיבה אליכם.

כיוון שהגעתי לגדוד זמן קצר לפני המלחמה, לא עלה בידי להכיר את אליהו ,

אלא ללמוד עליו, אישיותו ומעשיו משיחות עם בני משפחה וחברים. על פועלו בעת המלחמ

ובגדוד למדתי בעיקר מתחקירים ומפי חבריו.

אני יודע שלא הזמן שחלף, לא מילים, עשויים לנחם משפחה ששיכלה את בנה.

קבלו לכך, שורות אלה כנסיון להביע את הערכתי, התפעלותי מהדברים אשר שמעתי,

תיחקרתי וראיתי באותה מלחמה, מהפשטות, הנכונות, החברות והדבקות בה מילא אליהו א

שהוטל עליו, ועל שזכיתי להיות מפקדו ושל חבריו כמותו.

רישר ברוכם

יודקה פלד

קמברלי, אנגליה

תשרי , תשל"ו

צבא הגנה לישראל
2766 3.ב

7 ינואר 1974
יג' טבת תשל"ד

לכבוד
משפחת חכם
צורס א/6
חיפה

משפחת חכם היקרה!

בנכם סמל אליהו נפל "במלחמת יום-הכיפורים" בקרב על החרמון בתאריך 22.10.73.

"מלחמת יום-הכיפורים" היינה ללא ספק הקשה במלחמות ישראל, והיינה מלחמה על חיינו בארץ כל. הקרב על החרמון היה אולי הקרב הקשה ביותר במלחמה כו.

בנכם שנפל בקרב כה, נלחם יחד עם חבריו כפי שנלחם מי שיודע לעשן מה הוא נלחם, באומץ ובגבורה, במסירות ובהקרבה.

לא ננסה כי לא נוכל לנחמכם על אובדן בנכם, למרות שגם לנו חבריו בגדוד "הבלקעים - הראשון", יש הרגשה של אובדן בן-לוחם, הרגשה המלווה בהרגשת כבוד, לנו שבנכם נלחם בשורותינו, ובכבוד למשפחה ששכלה בן כזה.

פלד יהודה, סגן
[illegible]

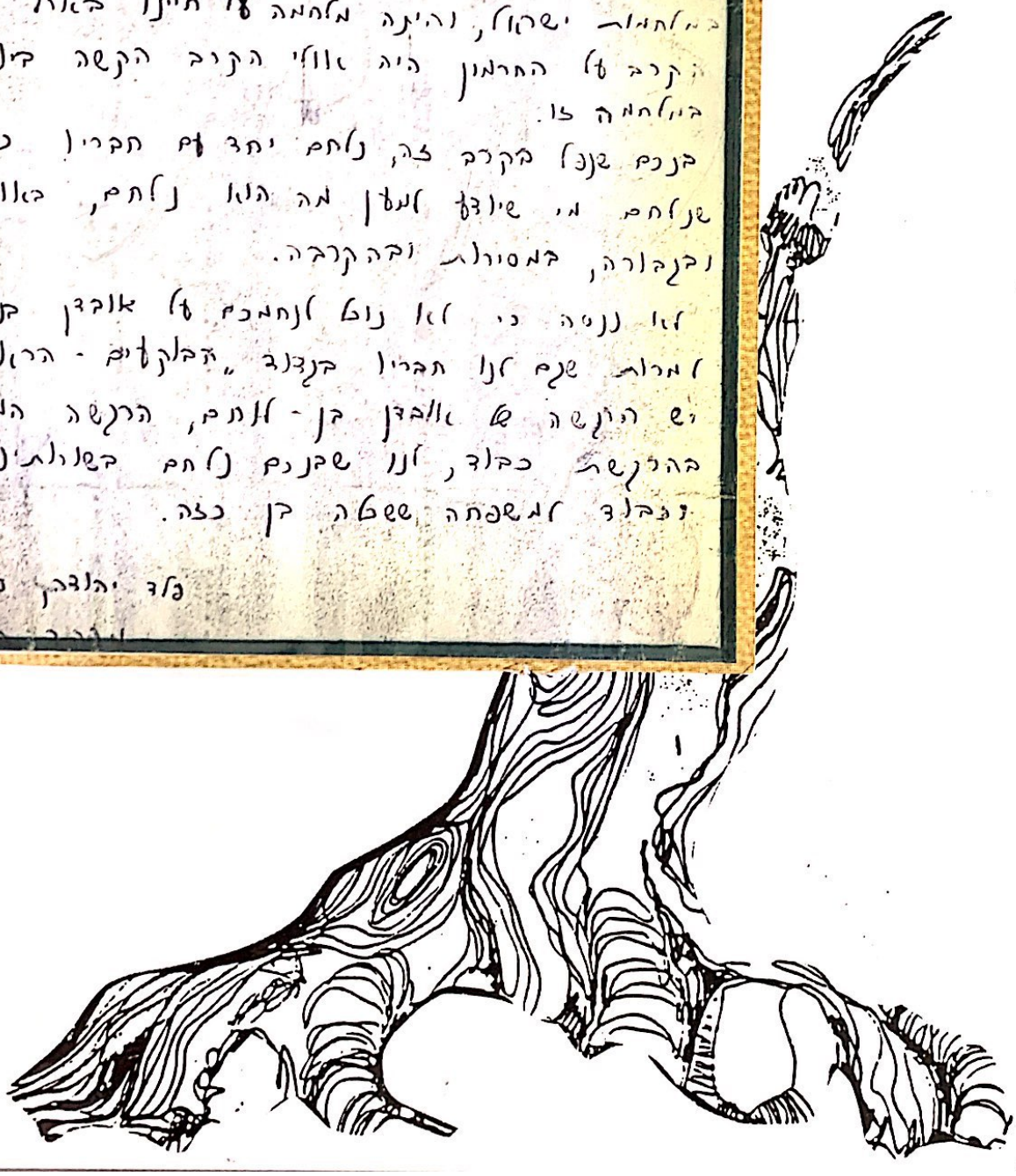

חכם אליהו

בן למשפחה שעלתה ארצה מעיראק בשנת 1951.
נולד בעיר חדרה ביום י"א בכסלו תשי"ג - 29.11.52,
בוגר בית-הספר חריאלי בחיפה, מחזור נ"א.

עוד בשחר נעוריו שאף לשרת ביחידה קרבית. הוא רצח בכל מאודו לחצליח בבדיקות הרפואיות שנערכו לפני גיוסו מצח"ל, כדי שיוכל לשרת בקבע ולחגיע לדרגת קצונה. הוא התאכזב מאד כאשר לא ניתן לו לחגשים את שאיפתו זו.

פעם אמר לי "אבא אני נועדתי לחיות איש קבע". אחד מחבריו לנשק אמר: "הוא חיה חפייטר שלנו. הוא חלך לפנינו בקרב".

שרת בצח"ל כטוראי, כמדריך וכסמל מחלקה. כאשר פרצה חמלחמה הוא התמיד לשלח חביתב גלויות רבות. באחת מהגלויות כתב לאמו: "כעסתי עליך נורא כאשר פנית לקצין חעיר ובקשת ממנו לאפשר לך לראות אותי. אמא, עוד תזכי לראות אותי כאשר תסתיים חמלחמת הזאת לאחר ניצחון צח"ל על חאויב. בגלויה חאחרונה מיום 21.10.73 הוא כתב לחברתו: "כאן אנו משתזפים ומחכים לפקודה להסתער על חאויב. בטוחני שמחר תשודר ברדיו חדשה אשר תשמח כל אדם בישראל". ביום כ"ו בתשרי תשל"ד - 22.10.73 אמנם שודרה חדשה שחקרב על חחרמון נסתיים בנצחון, אך "אלי" לא חזר.

בן 21 במותו.
נפגשתי איתו בטירונות, היינו באותה מחלקה, שבנו ונפגשנו בגדוד לאחר שהוא חזר מקורס מ"כים ושלב החדרכה בבסיס חאימונים של החטיבה. בטירונות עשה הכל ברצינות כשכולם חיו על סף משבר בשל האימונים הקשים, היה אומר "פשוט מאוד, ככל שנתאמן קשה יותר נהיה חיילים טובים יותר", והוא עשה זאת. התאמן קשה וכמ"כ עבד עוד יותר קשה ואילו היה קצין היה עובד קשה יותר.

ככל שרמת חפקוד עולה - חעבודה נעשית קשה יותר, והוא היה מוכן לכך. על חשבון שינה ומנוחת חלילה היה יושב וכותב יומן על כל מה שעבר עליו, מה הוא כתב איני יודע, אבל אני כמעט בטוח שהוא לא כתב שקשה לו.

שעשוע יעקב

Scanned with CamScanner

תיריה שקיפתח את חייו שמח קץ לחרבה תקוות ושאיפות שרצח לחגשים לאחר השחרור. יום הגיוס המיוחל הגיע ואיתו תקוה אישית לשרת ביחידה קרבית, אך חיסס אם ביו חומתות האדומות ימצא את מקומו או בין נושאי תגיות "העץ חירוק".

טירון בחטיבת "גולני", מפקד כיתה וסמל מחלקה, וחנער שחום עור ומקורזל משיער חופף לחיות לגבר של ממש, עוד חדשיים ליום חשחרור. חיח בקו תקופות ארוכות, שמירות, סיורים, ומארבים. "זז" משחו אצל חסורים, יש ריכוז כוחות בגבול הצפון אך נדמה משום מח שזח תרגיל. בעוד מספר ימים תחגוג החטיבה את כנס "גולני" בפרק חירקון בת"א.

מלחמת יום חכיפורים מוצאת אותו בתפקיד של סמל מחלקה בקרב על "מוצב החרמון" בגדוד "חבוקעים חראשון". אור לבוקר 22 באוקטובר חעפילה חחטיבה למרומי חמוצב תוך ניחול קרב איתנים, עקשני ובחחלטח נחושח לא לחכנע עד שלא יכבש וחמוצב - "חעיניים של מדינת ישראל". תוך כדי סכנת צליפות לקראת חכיבוש חסופי ניסח אלי לאגוף את אחד חצלפיסם שקטל בחבריו ללא חרף. ניתנח לו חוראח ממפקד לסגת מעט בגלל קושי חקרב אך חוא סרב בטענח: "אני לא זז מכאן עד שלא אחסל את חצלף חזח". אלו חיו חמילים חאחרונות שאמר. בניסיון זח מצא את מותו.

באחד חקטעים ממכתב ששיגר מפקד חיחידח למשפחח נאמר: "בנכם שנפל בקרב זח נלחם יחד עם חבריו כפי שנלחם, מי שיודע למען מח תוא נלחם, באומץ, בגבורח, במסירות ובחקרבח".

מח עוד ניתן לספר על בחור בן 21? אחב לטייל ולגמוע מרחקים, אחב לפתח את כושרו חגופני, אחב לחביע את כשרון חיצירח שלו בציור, אחב גם שירים בעלי מקתב רועש - אחב לאחוב, אחב לחיות.

תוא חתכוון ללמוד בביח"ס לאומנויות "בצלאל" אך מבוקשו לא ניתן לו. כדור חצלף חסורי חקדים את מתן חאישור ללימודים וחפריד אותו מחתקוות ומחשאיפות שרצח לחגשים ושנופצו באכזריות.

זיוח אלפי

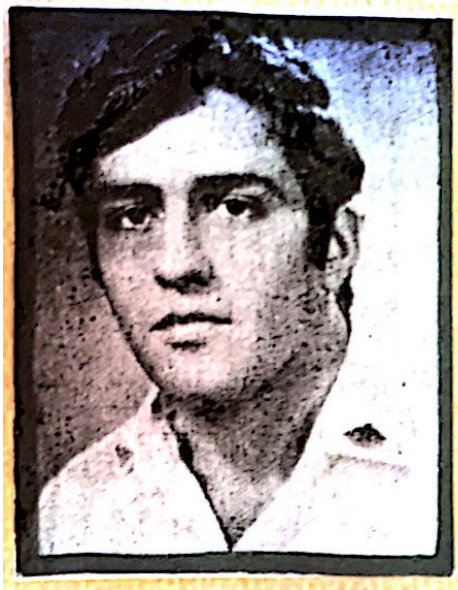

כָּאן לֹא רָצִים. כָּאן הוֹלְכִים. לְאַט, כְּמוֹ בְּמִקְדָּשׁ • עוֹמְדִים עַל הַנִּשְׁקָפֶת אֶל שְׂדֵה־הַקֶּטֶל וְשׁוֹמְעִים הַכֹּל מֵחָדָשׁ • רוֹאִים אֶת יַלְקוּטֵיהֶם שֶׁל הַנְּעָרִים שֶׁהִסְתָּעֲרוּ חֲזֵה מוּל קָנֶה • וַאֲשֶׁר לֹא יָשׁוּבוּ לְקַחַת אוֹתָם וְלֹא יַחְזְרוּ עוֹד לַמַּחֲנֶה • אַתָּה הוֹלֵךְ בֵּין הַתַּרְמִילִים הָרֵיקִים, בֵּין זַנְבוֹת הַבְּזוּקוֹת, בֵּין שְׁאֲרִיוֹת הַצִּיוּד • סָר הַצְּדָה מִפְּנֵי הַנְּפָלִים, מִפְּנֵי מַסְכּוֹת הַגַּז הַסּוֹבְיֶטִיּוֹת, מִפְּנֵי רְמוֹנֵי הַמַּלְכּוֹד • אַתָּה עוֹבֵר בֵּין הָעֲמָדוֹת בֵּין הַתּוֹלְיָרִים הַמְּכֻוָּנִים עֲדַיִן אֶל הַכְּבִישׁ • אַתָּה רוֹאֶה אֶת הַמָּוֶת אֲשֶׁר עָבַר כָּאן וְלֹא הִבְדִּיל בֵּין אִישׁ לְאִישׁ • אַתָּה רוֹאֶה אֶת הַבַּרְוֶל הַקָּרוּעַ וְהַמְעָוֶת • אַתָּה שׁוֹמֵעַ אֶת הַשְּׁמוֹת, הַנֶּאֱמָרִים עֲדַיִן כִּלְאַחַר יָד • אַתָּה רוֹאֶה אֶת נְתִיב הַדָּם פָּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ עַל סֶלַע, עַל הָאֲדָמָה, עַל יַלְקוּט־צַד־כָּאן דֶּרֶךְ הַקְּרָבוֹת שֶׁל גּוֹלָנִי, עוֹבֵר־אוֹרַח. כָּאן הוֹלְכִים לְאַט ••

כָּאן עוֹמְדִים מִשְׁתָּאִים וְנוֹשְׁמִים אֶת אֲוִיר הַחַיִּים • אַנְשֵׁי חֵיל־הָרֶגֶל, אַנְשֵׁי גּוֹלָנִי, הַגִּבּוֹרִים הַמֻּפְלָאִים • כָּאן בְּנֵי מֶסֶס, אֲשֶׁר הָלַךְ לְבָדוֹ וְהִשְׁמִיד אֶת חֵלְיַת הַבַּזוּקָאִים • כָּאן הָאַפְסָנַאי אֲשֶׁר רָץ עִם הַתַּחְמֹשֶׁת כַּאֲשֶׁר הַדָּם שׁוֹתֵת מִן הַפְּצָעִים • כָּאן שְׁנֵי הַמֵּם־פַּאִים מַמְשִׁיכִים לְפַקֵּד כְּשִׁבְּגוֹפָם נִעְצֵי הַקְּלָעִים • כָּאן וִיקְטוֹר רוֹט, אֶדְמוֹנְד סִירוֹר וְאַבְרָהָם אִזוּט – סַמָּלִים וְטוּרַאִים • וְכָאן צִיּוֹן וּפַרְלְמַן וְאַהוּד חִזְקִיָּהוּ – כָּל עַם יִשְׂרָאֵל – אֲשֶׁר בְּרַמּוֹנִים, בְּעוּזִים וּבְמַקְלָעִים • הִסְתָּעֲרוּ אֶל הַמְצוּדָה בְּנֶפֶשׁ טְרוּפָה, בְּגוּף שָׁכְלוּ קְרָעִים • עַד אֲשֶׁר רָאוּ מִבַּעַד לָעֵינַיִם הַמְכֻסּוֹת דָּם • עַד אֲשֶׁר רָאוּ עַל הַמַּצָּב אֶת דֶּגֶל יִשְׂרָאֵל וְאֶת דְּגְלָם • עַד אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת כַּצָּלָה צוֹעֵק בְּאַלְחוּט נִרְגָּשׁ וְנִפְעָם • "הַחֶרְמוֹן בִּידֵי גּוֹלָנִי! הַקְשִׁיבוּ תַּחֲנוֹת כָּל הָעוֹלָם!" ••

כָּאן הוֹלְכִים לְאַט, כָּאן יֵשׁ אֲבָנִים שֶׁעֲלֵיהֶן לֹא דוֹרְכִים • כָּאן מַצְבוֹת מִלְחָמָה כּוֹאֲבוֹת בֵּין סֶלַע וְשִׁיחַ ו – מוּזָר מְאֹד – שְׁלֹשָׁה פְּרָחִים! • כָּאן עוֹמְדִים עַל הָרֶכֶס שְׁטוּחַ הָרוּחוֹת מוּל נוֹפֵי אֱלֹהִים גְּדוֹלִים וְנִפְתָּחִים • כָּאן נוֹשְׁמִים אֲוִיר דַּק, כָּאן הַשָּׁמַיִם קְרוֹבִים וְסְמוּכִים • כָּאן זוֹכְרִים הַרְבֵּה דְּבָרִים שְׁלֹעתִים קְרוֹבוֹת אֲנַחְנוּ כָּל־כָּךְ מֵהֵר שׁוֹכְחִים • אֲז לֵךְ לְאַט, עוֹבֵר־אוֹרַח, גְּמַע כָּל פְּרָט, כָּל רֶגַע, כָּל חֵלֶק • וּזְכֹר מַה יֵּשׁ עַל הָאֲדָמָה, כְּשֶׁתָּבוֹא לְהַחֲלִיק עַל הַשֶּׁלֶג ••

Scanned with CamScanner

אומרים שפרחים
הם סימן ליופי וחן
והדר
אז למה אצלך
הם נראים לי תמיד
עצובים
ושקטים
ושוקטים...

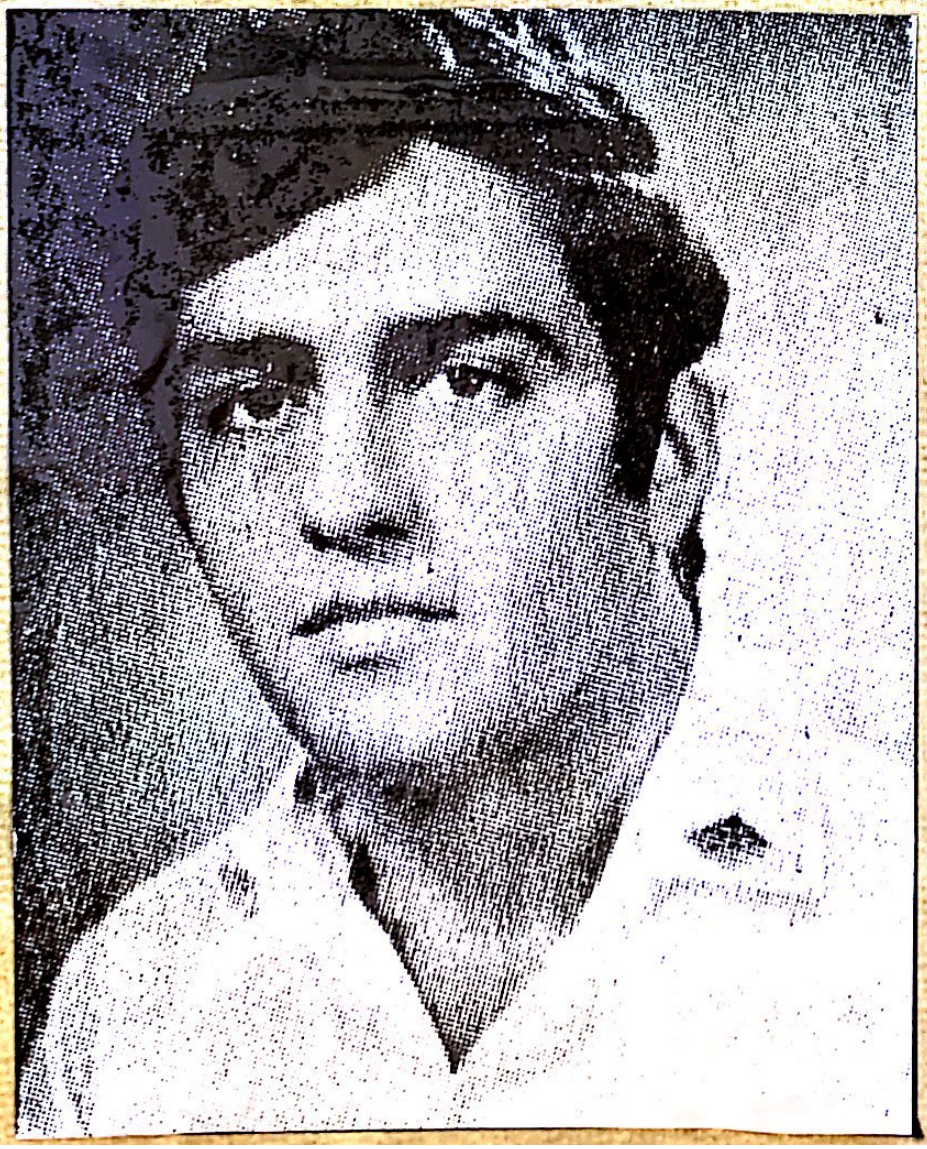

Scanned with CamScanner

עיר הולדתו של אליהו ז"ל

חדרה היא עיר במחוז חיפה בישראל, בשרון הצפוני לחוף הים התיכון. היא הוקמה כמושבה על ידי אנשי העלייה הראשונה ב-1891, והוכרזה כעיר בשנת 1952. על שם הירוקת שבציצות. אבשלום קור[1] הציע כי השם הערבי הוא גלגול של השם העברי "גדרה" שהיה שמו של יישוב קדום ליד קיסריה. העיר חברה בארגון פורום ה-15.

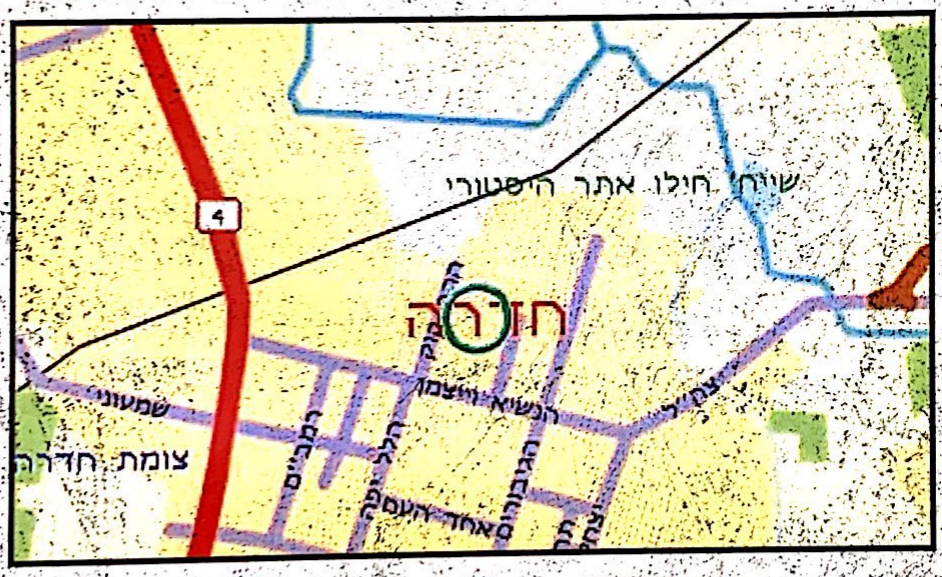

Scanned with CamScanner

בית ספר בן למד אליהו ז"ל

בית הספר הריאלי העברי בחיפה נוסד לפני פרוץ מלחמת העולם הראשונה. הקורטריון של המכון היהודי לחינוך טכני בא"י, מיסודה של חברת "עזרה", החליט להקים בחיפה טכניקום ובית ספר ריאלי, וקבע (בישיבתו ב– 20.10.1913) ששפת ההוראה של המקצועות המדויקים תהיה גרמנית. החלטה זו עוררה תסיסה גדולה בארץ כולה ובמיוחד בחיפה. בנובמבר אותה שנה נתכנסה בחיפה אספת מחאה נגד החלטות הקורטריון והוחלט בה לייסד בית ספר ריאלי שכולו עברי.

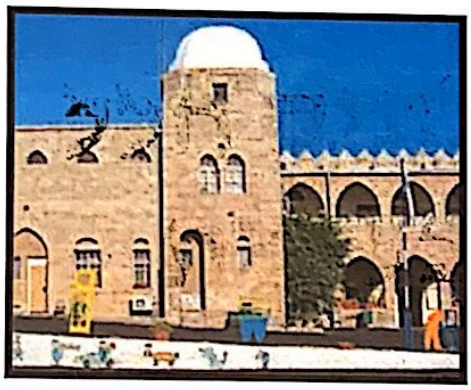

Scanned with CamScanner